

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Vámpolitikai kérdések.

Pécs, 1901. július 6.

A magyar agráriusok ama részének közlönye, a kik a közös vámterület alapján állnak, mai számában a német vámtárgyalásokról cikkezve, azt írja, hogy a németek gazdasági politikája *erősen védvamos jelleget fog ölteni*, de azzal vigasztalja közönségét, hogy nem fognak tuzásokba esni, mert ők is jól fogják tudni, hogy tuzó védvampolitikával gyáriparkra nehéz csapást mérnének s ebben az esetben a németek velünk szemben is hátrányban volnának.

Németország ugyanis — így folytatja a „Hazánk“ fejtegetéseit — inkább van utalva arra, hogy a gyáripari produktumait nálunk elhelyezze, mint fordítva arra Ausztriának van szüksége. A forgalom egész tisztán mutatja, hogy Ausztria és Magyarországból két és félszer annyi nyers termék lesz exportálva Németországba, mint gyáripari termék s hogy onnan kétszer annyi gyáripari termék jön be, mint a mennyi oda tőlünk kivitetik. A nyers és mezőgazdasági termékek azonban inkább a kereslet tárgyát képezik, a napiárral rendelkeznek s könnyebben értékesíthetők esetleg máshol is. A gyáripari produktumok pedig a kínálat tárgyát képezik, azok részére fogyasztó piacot a mai viszonyok mellett keresni és találni sokkal nehezebb. Ha egyszer azokkal valahonnan kiszorultak, ott a teret ismét visszaszerezni nem könnyű feladat. *Az a tétel tehát, hogy a gazdaságilag gyengébbnek engedni kell, nem állhat meg mindig.*

Ennek a bizonyítása végett utal a „Hazánk“ a román-osztrák vámháboru példájára. Románia — ugymond — gabonáját és szarvasmarháját a konfliktus folytán nem vihette Ausztriába. A tengeren keresett tehát utat magának s eltekintve a valamivel drágább szállítási költségektől, termékeit mégis eladta. Ausztriának gyáriparkra azonban a román piacokon egészen kiszorult az angolok és németek előnyére és nem találhatott rekompenciát másfelé sem. A kormány végül kénytelen volt az engedékenységre utjára térni.

Ezeket a fejtegetéseket aláírjuk az utolsó szóig s köszönjük az agrár közlöny-

nek, hogy ezeket oly meggyőző módon tárta a közönség elé, a mely ha kissé gondolkozik fölötté, a legerősebb fegyvereket fogja bennök felfödözni az önálló magyar vámterület fölállításának kiküzdésére.

Mert először is egyszerűen üres frázissá devalválja azok okoskodását, a kik a vámközösség mellett azzal érvelnek, hogy a gazdasági elkülönzés köztünk és Ausztria között vámháborura vezetne, a melyben okvetlenül mi huznók a rövidet, mert mi gazdaságilag sokkal gyengébbek vagyunk Ausztriánál. Nos hát ez a „Hazánk“ cikke szerint nem áll, mert nem igaz, hogy a gazdaságilag gyengébbnek kell mindig engednie, sőt éppen Románia példája mutatja, hogy ha egy agrár állam keveredik gazdasági háboruba egy iparos állammal, ez utóbbi szenved helyre pótolhatatlan károkat, bármennyire fölötté álljon is gazdasági ereje amaznak.

Amint tehát a „Hazánk“ nem tetelezi fel Németországról, hogy velünk szemben védvamos politikájában nem fog tuzásokba esni, tehát óvakodni fog vámháborut felidézni, azonképen, sőt még nagyobb joggal kell feltételeznünk Ausztriáról is, hogy a vámelkülönzés esetén kerülni fogja a velünk való vámháborut. Mert ha az a körülmény, hogy közös vámterületünkről két és félszer annyi nyers termék lesz exportálva Németországba, mint gyáripari termék s hogy onnan kétszer annyi gyáripari termék jön be, mint a mennyi tőlünk kivitetik, arra kényszeríti Németországot, hogy velünk szemben kerülje a vámháborut: akkor Ausztriának erre az óvatosságra bizonynyal hatványozott mértékben lesz szüksége velünk szemben, mert a fentemlített áruforgalmi viszonyok köztünk és Ausztria között az ott felsoroltaknál is sokkal nagyobb aránytalanságokat tüntetnek fel.

Mert a mi állt a román-osztrák vámháboru, az még jobban beállna a magyar-osztrák vámháboru esetén. Mi eladhatnók nyers terményeinket másutt is, mint eladta Románia, hisz „a nyers- és mezőgazdasági termékek inkább a kereset tárgyát képezik, napi árral rendelkeznek és könnyebben értékesíthetők esetleg máshol is.“ Viszont az osztrák gyáriparkra halálos csapást mérne egy Magyarországgal viselendő vámháboru, mert „a gyáripari produktumok

a kínálat tárgyát képezik, azok részére fogyasztó piacot a mai viszonyok mellett keresni és találni sokkal nehezebb. Ha egyszer azokkal valahonnan kiszorultak, ott a teret ismét visszaszerezni nem könnyű feladat.“

Ausztria ipara sokkal inkább rászorult a magyar piacra, mint a magyar nyers termékek az osztrák piacra; nemcsak azért, mert az osztrák gyáriparknak csaknem egyedüli piaca Magyarország, míg a mi nyers terményeink mar kiváló minőségűknél fogva is keresett cikkek Ausztrián kívül is; nemcsak azért, mert a mi nyers terménybeli kivitelnk értéke Ausztriában meg sem közelíti az onnan való ipari behozatal értékét; hanem azért is, mert Magyarország magában véve is rendelkezik mindazokkal az eszközökkel, a melyek erőteljes ipar kifejlődéséhez szükségesek s így, ha Ausztria vámháboruval minket arra kényszerítene, hogy ezeket az eszközöket az iparfejlesztés gyorsítására teljes erővel igénybe vegyük, csakhamar abba a helyzetbe jutnánk, hogy örökre nélkülözhetnénk minden idegen ipari cikket, iparunk pedig fokozatos fejlődésével növekedő arányban fogyasztva nyers terményeinket, mezőgazdaságunknak csakhamar szüksége sem lenne többé kiviteli piacra.

Ausztria tehát vámháboruval gyorsabban vesztené el végleg a magyar piacot, de elveszitené annak a lehetőségét is, hogy szükségleteit a mi nyers terményeinkkel előnyösen fedezhesse; mert mi teremthetünk szükségleteinket kielégítő ipart, de Ausztria nem teremthet a saját szükségleteit fedező mezőgazdaságot.

Azt mondhatná ugyan valaki, hogy Ausztria könnyen beszerezhetné nyers terménybeli szükségleteit máshonnan is; csak hogy ezzel még nem lenne segítve rajta, mert egy ipari kivitelnre dolgozó államnak arra is szüksége van, hogy abban az államban, a honnét nyers terménybeli szükségleteit nyeri, viszont az ő ipari termékei nyerjenek biztos elhelyezést. Már pedig ilyen államot Ausztria nem fog találni kerek a világon Magyarországon kívül. Hisz maga a „Hazánk“ konstatálja, hogy Romániában az angol és német gyáripark dominál, hogy Oroszország gyáripark is nagy lendületet vesz, hogy Amerika ipark már nemcsak a saját szükségleteit fedezi, de kezdi már az európai piacokat is el-

Dr. TOLNAI

VIZGYÓGYINTÉZETE

Pécsen, a sétaterén. — (Nyitva egész éven át.)

Az intézetben minden a vizgyógyomódhoz tartozó eljárások végeztetnek PRIESSNITZ és KNEIPP rendszere szerint.

Massage, villanyozás és villanyos fényfürdő. Meleg ásványfürdők: vaslápsó, fenyő, hal-leini anyaglugó és kénfürdők.

Szénsavas, villanyos és elkülönített gőzfürdő. Belégső-osztály: só, törpefenyő és lig-nosulfit belégszéssel.

Harmado jegy egy rendszeres viskura 18 frt. A jegyek 40 napi érvényességgel bírnak.

Modern berendezés, szigoru tisztaság, gondos orvosi felügyelet.
Rendelés és felvétel naponta d. n. 4-6-ig.

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

árasztani, az exotikus piacokat pedig Afrikában és Kinában a németek, angolok, franciák foglalták le maguknak. Melyik lenne tehát az az ország, a honnét Ausztria úgy szerezhetné be nyersterménybeli szükségletét, hogy viszont ipari termékeit ott elhelyezhetné?

A velünk folytatott vámháborújának tehát az lenne a következménye, hogy Ausztriának csakhamar nem is lenne szüksége nyerstermények bevitelére, mert tönkre menne ipara, a melyet most a saját mezőgazdasága nem képes táplálni; viszont nekünk nem lenne szükségünk nyersterménybeli kivitelre, mert elfogyasztaná azt a saját fejlődő iparunk is.

Hogy ez pedig olyan rettenetes kilátás lenne, a mely minket elriaszson gazdasági politikánk önálló berendezésétől, azt talán a „Hazánk“ politikai sem fogják állítani.

Hírek.

Pécs, 1901. július 6.

Levél Széll Kálmánhoz.

Kegyelmes Uram!

Kegyelmességed, miniszterelnök ur, úgy is, mint belügyminiszter, bizonyára ismeri a *a magyar vidéki színészet jelen siralmas állapotát*. Tudja, látja talán azt is, hogy felügyelői állás szervezésével ezen az állapoton nem lehet segíteni. *Péns kellene, péns okvetlenül*, miniszterelnök ur. Nálunk sok-sok mindenre telik, de legkevesebb hitvány kulturális célokra. Beleszoktunk már ebbe, nem is panaszkodunk. De utat mutatunk arra Kegyelmességednek, hogy egy kajcárnyi megterhelés nélkül tudjon pénzt szerezni erre a sürgető célra.

Ime az ut:

Politikus országunkban a képviselőválasztásokra való készülődés tart most nemes izgalomban mindenkit. Mondjuk, hogy a szabadelpártpárt mintegy *négyszáz* kerületben szervezkedik. A *négyszáz* kerületben *négyszázötven*

szabadelvű (így kell neveznünk őket, hiában) jelölt föllép biztosan, minimális számítás csinalnak mindenben.

Egy - egy ilyen párt, körülbelül itt is minimálisan számítva, három s körülbelül ilyen tartalmu és bőségű táviratban üdvözölte vagy fogja üdvözölni Kegyelmességedet:

Nagyméltóságú Széll Kálmán miniszterelnök
urnak

Budapest.

A Nagyméltóságod programja alapján megalakult kukutyini szabadelvű párt mai napon tartott igen népes gyűlésében a jövő országgyűlésre Stréboló Alfréd urat hazafiúi kötelességet képező törhetlen hűséggel és egyhangú lelkesedéssel képviselőjelöltjéül újra kikiáltotta. Ez alkalomból a legbensőbb hazafiúi érzellemmel üdvözöljük Nagyméltóságodat. Boldogok vagyunk, hogy megértük Nagyméltóságod igazságos kormányzatát, amelytől minden igaz ügy győzelmét s minden politikai és közéleti hamisság bukását bizton reméljük. A legmélyebb tiszteletünk őszinte kifejezése mellett vagyunk kész hívei a párt megbízásából.

X. Y.

pártelnök.

Átlag 80 szó. Háromszor 80 = 240. Pénzértékben 7 frt 20 kr. 450 kerületben 3230 frt. Kegyelmességed válaszai szintén ennyire rughatnak. Összesen hát 6460 frt. Ugyanennyire lehet a Podmaniczky bárót is tenni. Ez már 12 930 frt. Wlassics, a többi miniszter, Apponyi gróf s a szeretett jelöltek egy része legalább is megkésztetik ezt a rubrikát. Ez már huszonötezer forint. A választások eredményéről már mámoros bőkezűséggel táviratoznak Kegyelmességednek. Itt már 50.000 forintnál tartunk.

Most már Kegyelmességednek csak egy óhajtatásba kerül s a költséges táviratozás megszűnik. E helyett — mondjuk — képeslevelezőlapon fogják jövőre a bizalmat s köszönetet tolmácsolni. A portókülönbözetet pedig Kegyelmességed valamelyik bankba küldi és kéri küldeni. *Ime őszszel a vidéki színészet segélyét 50.000 forinttal lehet emelni s nem vesztett vele senki semmit.*

Tegye meg ezt Kegyelmességed. Igazán ez-uttal, evvel hasznos dolgot fog cselekedni.

U.

A rácvárosi libák.

Rácvároson az éjjel nagy vigadalom volt az egyik parasztháznál. Ittak, ettek, táncoltak az emberek s a benn folyó multság hatása csakhamar jelentkezett az udvaron is. hol a jóízű almaikból felriasztott malacok szabályos tempóban elkezdtek rőfögni, a kutyák eszevesztett módon vonítottak, a libák pedig olyan gágogást vittek végbe, hogy még a legöregebb rácvárosi lakók is megcsóválták fejeiket. A vigalom természetesen tovább folyt a házban, az udvari riadalom lecsendesítésére azonban mit sem tett a házigazda, akként vélekedve, hogy mikor a gazda mulat, hadd vigadjon az ő cselédsége és házanépe is, úgy mint a malacok, a kutyák és a hófehér tollazatu libák.

Ámde a néma éjszakában elhatott az állatok lármája Örög község legtávolabbi részéig is, mire csakhamar halhatók lettek a legválogatottabb veréb csipogások, cickány vinnyogások, disznórőfögések, tücsökcirpélések, lónyerítések, sőt még a tehénneműek kesergős bőgése is. Egyszóval az állatvilág életjelt adott magáról. Mindez azonban semmi volt a kutyák vonításához képest. A rácvárosi ebek ugyanis egyszerre százfélől kezdtek meg hosszantartó üvöltéseiket, úgy, hogy legalább is azt kellett hinni, hogy rituális vérengzések folynak és ráadásul meg földindulás támadt a községben.

Tizenkét és egy óra között lehetett ez a bábeli zürzavar Rácvároson. Lévéen pedig a községben sok az opportunisták és kevés a vállalkozó elem, — az emberek a kis házikók ablaksarkainak biztos oltalmából pillantottak kifelé, kutatva és várva a rejtelmes riadalom megoldását. Ebben az időtájban ment arra felé a mezőőrjárat, mely a kábító lármából csupán hat libát tudott konkrét bűnjel gyanánt konstatálni.

A hat liba ugyanis kiszabadult az utcára és a már ismertetett modorban tovább folytatta rettenő gágogását. A rácvárosi állatvilág most már elérkezettnek látta az időt a fokozottabb működésre. Hogy mi következett ezután, azt leírni lehetetlenség volna. A kőtűs galamb bugásától kezdve a rácvárosi fajkuvaszok kétségbeesett vonításáig mindenféle állati hang képviselve volt ebben a koncertben.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Péter és Pál napjával belejutottunk a nyárba. Magyarországon a két nagy apostol, Péter és Pál emlékeztetének ideje nemcsak a vallásos kegyelet ünnepe, hanem jelenti az az aratás, a legszebb, de a legsúlyosabb mezei munka kezdetét is. Ezen a napon — mint híven jellemzik régi irások — egybeforrad a gazda s a szegény arató-paraszt imája, esedezvén együtt a mindenk Gondozójához, hogy a mit adott, azt ne vegye el az utolsó pillanatban. Hogy harmatoztassa meg még egyszer a mezők kalászeit, hogy azoknak aranynyá sárgult szeme ne peregjen ki a kaszacsapások sulya alatt. Mert az a kenyér; az az élet. És amerre a szem lát a lankás hegyoldalokon, az alföldi s felföldi rónán, ahol a vizek árjai nem pusztítottak, vagy a jégesővel száguldó zivatar nem tombolta ki haragját, ott terül el mindenütt egy egy év fáradozásának gyümölcse: a buza, rozs, árpaföldek ingó-ringó felületén. A földműves ember hálásan tekint végig az Isten áldásán, a falukból, tanyasorokból pedig kihallatszik a tarlóra készülő marokverő leányok, menyecskék nótája:

Nosza rajta frissen a buzamezőre,
Koszorut kap, a ki most siet előre,
Harsogtassuk a sarlónkat

Szép magyar nótával,
Segit rajtunk a jó Isten
Telt buzakalászsza.

Segit az Isten, a ki nekünk adá ezt a földet, mely termékeny vala mindenha, mint Ararát völgye, mert tíz század óta magyar vér öntözte annak minden rögét. Ezt a rögöt, amelyről szól a költő zsolozmája:

Ez a föld, melyen annyiszor
Árpáit vére folyt . . .

. . . A templomokban is ünnepnap a két szent e névnapja. Nálunk meg a székesegyháznak külön is ünnepnapja ez a nap, lévén *Péter* apostol a székesegyház védszentje. E napot bucsuval ülte meg a székesegyház s a püspöki palotán nemzetiszínű zászló hirdette a nagy napot.

De ünnepet ültek e napon az iskolák is. Péter-Pál napján volt a *tanév bezárása* és az apró és nagy muzsafiak szétoszlottak nyári vakációra, megérdemelt pihenésre.

Nagyrésztük visszatér a szünidő után az iskola padjaira, csak az *érettek*, azok lépnek ki az életbe. A kiknek az alma mater 8 éven át otthont adott — szárnyra keltek s oda hagyták az ősi fészket, tudást, hitet, bizalmat vive magukkal az életbe. A sok álmodozó, ideális lelkű gyerekből egyszerre komoly ember lett, lelkük tele reményekkel, szívük büszkeségtől dagad, hisz azok a komoly férfiak, kik szeretettel, majd dorgáló szóval intették, buzdították a munkára, most azok mondták ki rájuk azt afőlemelő szentenciát: *érettek, férfiak!* Lehet-e annál szebb, boldogabb pillanat —

szól az irás — egy munkálkodó, dolgozó ifju életében, mint a mikor elismeréssel adóznak szorgalmáért, munkásságáért? Nem! Lehet-e boldogabb lelki állapot elképzelni annál, mint amikor tudjuk, érezzük, hogy hosszú évek nehéz küzdelme nem volt hiábavalóság, nem volt meddő küzdelem? Nem! Lehet-e nagyobb jutalom munkánkért, küzdelmünkért annál az elismerésnél, melylyel azok adóznak nekünk, kik tanítóink, mestereink, vezetőink voltak a tudás labirintusában, kik szeretettel, odaadó gondozással tanították a gyöngét, bizalmat, hitet öntöttek az elcsüggedőbe? Nem! Az álom valósult, a vágy beteljesült! Miről annyi ifju gondolkozott álmatlan éjszakákon s a mi szívük, lelkük legtorróbb vágya volt, többé már nem álom, nem csalfa, hiu ábránd — való, édes, boldogító valóság! Tizenkét év! Tengeri sok idő! Ifju lesz a bohó gyerek, komoly gondolkozó ember a lobogólelkű ifju, roskadozó agg az élete delén álló férfi! »Tempora mutantur, nos mutamur in illis«!

Milyen boldogok azok az ifjak, kiknek még lelkükön az ifjuság zománca, himpóra ragyog, hogy annyi küzdelem után odahagyták — szerintök — az iskola sötét, dohos levegőjét s kiléphetnek az élet virággal borított, napsugaras mezejére, ahol minden oly szép, minden oly ragyogó! Vigyázatok bohó ifjak, meg ne csaljon a külszin, a látszat. A csábító illatu, ragyogó szépségű virágok között sok, nagyon sok mérges van, a napsugár is sokszor csalékony, fénye erőtlen. Most tele lelkesedéssel, buzgó erővel léptek ki az életbe, odahagyva az alma mater megunt falait, küz-

Sőt még az ürögi templom tornyában székelő füles bagoly is megszólalt, mondván:

— Uhu, uhu . . .

Az egyik lovas mezőőr a gágogva tova tipegő libák láttára végre megszólalt nagy nyugalommal:

— Hat liba egy sorba . . .

Pár perc múlva, alapos megfontolás után ugyancsak ütemes verslábakban így felelt a másik:

— Mennek a városba . . .

A többit aztán magukban dudolták el a mezőőrök, mialatt a csendháborító libákat beterelték a rendőrségre, a hol a madárnyelvet beszélő tisztviselő miután nem volt kéz alatt, a libákat ki sem hallgathatták, hanem ideiglenesen a városi major árnyas udvarába kísérték.

Napirend 1901. július 7-én és 8-án.

Naptár: vasárnap, július 7. — Róm. kath.: Jézus szt. vére. — Prot.: Villibald. — Görög-kel.: (jun. 24.) János. — Zsidó: Thamusz 20. — Nap két 3 óra 56 perckor; nyugszik 7 óra 40 perckor. — Hold két 10 óra 20 perckor este; nyugszik 10 óra 9 perckor délelőtt. — Hétfő, július 8. — Róm. kath.: Erzsébet. — Prot.: Kilián. — Görög-kel.: (jun. 25.) Febrónia. — Zsidó: Tamusz 21. — Nap két 3 óra 57 perckor; nyugszik 7 óra 40 perckor. — Hold két 10 óra 48 perckor este; nyugszik 11 óra 23 perckor délelőtt.

Időjelzés A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett enyhe idő, helyenkint csapadék és zivatarok várhatók.

Számenkérőszék a vármegyén vasárnap 10 órákor.

Munkásképző Egylet rendkívüli közgyűlése vasárnap 3 órákor.

A hadastyánok népnepélye a Tettyén vasárnap 3 órákor.

Szabómunkások nyári mulatsága a gyárutca 7. sz. vasárnap este 8 órákor.

Megyei közgyűlés hétfőn d. e. 10 órákor.

Bendiner Nándor hangversenye a Vigadóban hétfőn este fél 9 órákor.

— (**A „Miasszonyunk”-ról nevezett nővárda félszázados jubileuma.**) Ma van félszázados évfordulója annak, hogy nagynevű *Szcitovszky* János, volt pécsi püspök, az általa emelt s kellő alapítvánnyal ellátott zárdába a Miasszonyunkról nevezett női szerzetesrend Pozsonyból ide telepített tagjait ünnepélyesen bevezette. A nevezett rend ma jubilált. Az ünnepély nem

deni, dolgozni fogtok, mert küzdelem után vágytok. hisz erőtlök tul sok. Tietek a világ, nektek nyilik a rózsa, reátok ragyog a napsugár, minden, minden tiertetek van — azt hiszitek, ugy gondoljátok!

Bohó ifjak — most lett férfiak! Eljön majd az az idő, mikor tomboló viharban elfaradt lelketek pihenésre vágyik — s akkor — higyjétek el nekem — visszavágytok az alma mater dohos levegőjébe, sötét falai közé, a hol mégis szép, szebb volt az élet, mint itt, a hol lépten nyomon virág fakad, minden bokron rózsa nyilik — tövisek, szuró tövisek között. Lelketek az emlékezés szárnyain visszaszáll a múltba, mely csak most tűnik ki, hogy milyen szép volt. Ugy szeretnétek újra visszatérni oda, de már késő, a mi elmúlt, többé vissza nem jő. Azért csak örüljétek, buzogjon az ifju erő izmaitokban, hittel, reménnyel, bizalommal lépjétek az életbe, a kezdet nehézsége el ne csüggeszsen, bizzatok magatokban, mert a ki hisz, az meg nem csalódik, reméljétek, szeressetek. S ha ifju lelketek szép álmait, ábrándvilágokat a rideg való széttépné darabra, foszlányra, szőjétek másikat, ragyogóbbat, szebbet, ha igaz, tiszta érzelmeitekből, melyért ifju szívetek hevül, gunyt űz a nagy tömeg, kacagjátok ki. — Bárha e kacajtól szívetek szakadna is meg!

Mert küzdés és csalódás az élet. A legjobbak, a legderekabbak is letörnek, vagy oly akadályok elé állítatnak, melyek elől a — penzióba kell vonulniok. Pelda erre egy igazi nagy magyar katona: *Mádi Kovács* György élete. Az isteni gondviselés nem engedte meg

volt oly fényes, mint a szerzet jó hirneve, félszázados múltja megkívánta volna. Az előkészítéssel még nem jutottak abba a stádiumba, hogy teljes fényvel ünnepelhetek volna. El volt sietve. A közönség mit sem tudott az egészről, pedig együtt ünnepelt volna a nő-szerzetesekkel, mert hisz azok a város közoktatástügye terén fényes nevet vívtak ki maguknak s városunk kulturájának az a szerzet egyik erőssége. Maga a jubileumi ünnepség ma a következőképen folyt le. Reggel 6 órákor ifj. *Rézbányay* József, teológiai tanár, misét mondott az apácák részére, mely alatt megáldoztak. Nyolc órákor *Troll* Paul Ferenc vál. püspök, káptalani nagyprépost pontifikálta az ünnepélyes nagymisét fényes papi segédlettel, mely alatt a kóruson zérés misét adtak elő. E nagymise után *Troll* Paul. Ferenc maga tartott rövid szent beszédet német nyelven. Az a kevés publikum, mely a templomban volt, teljesen magyarajku volt, talán németül nem is tudott, maguk az apácák mind magyarok s erősen magyar szelleműek, még a tönköknő is, bár bécsi születésű, de azért tisztán beszél magyarul s magyar érzésű ő is. Hogy miért beszél a nagy prépost ur németül, az érthetetlen. Vettük észre többször, hogy előszeretettel ragadja meg az alkalmat, hogy németül szónokolhasson. Tán germanizáló tendenciái vannak? — Ha valahonnan, hát az iskola mellett a szöszékből lehet az édes haza dallamos nyelvének szerelétét sikerrel beleolítani az esetleg még nem magyar ajkuak keblébe. Ha a budai külvárosban nincs szükség a horvát szentbeszédre s épen azért azt a megyés püspök eltörölte, akkor egy teljesen magyar, vagy legalább is teljesen magyarrá vált szerzet ünnepélyén a német nyelvet használni valóságos arculcsapása a nemzeti érzésnek. Vegyük tekintetbe azt is, hogy ez a nőszerzet hivatva van ott, a hol esetleg szükséges, egyéb feladatai mellett első sorban épen a magyarságot terjeszteni s e szerzet ünnepein németül beszélnek hivatalosan. Konstatálhatjuk, hogy a nagyprépost ur német beszéde élénk visszatetszést szült a hallgatóság közt, melynek egy része oda is hagyta a német szó hallatára a teplotot s biztosra vehetjük, hogy magyar rzelmű apácáinkat is nem kevésbé kellemetlenül érintette a német szent beszéd. Röviden ennyi megjegyzésünk van *Troll* Paul. Ferenc, vál.

— írják róla — hogy ez a jeles ember nagyobb fegyvertényekben, véres harcmezőkön, mint hadvezér ragyogtassa fényes katonai talentumát. Félre kellett vonulnia életének javakorában, férfias erejében, mert agyát, idegeit alattomos betegség szállta meg. Mádi Kovács, mindenki elismerte, egyike volt ama tábornokoknak, a kik nagy tömegeket a legnagyobb könnyűséggel és biztossággal tudnak vezetni. Egy háboruban Kovács tábornagynak első rangu szerep jutott volna. Az ő nagy katonai talentuma, hadvezető képessége, már a honvédegnél kitűnt. Itt vonta magára Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter figyelmét. Így került át Mádi Kovács a közös hadseregbe, mint hadtestparancsnok. A nagy hadgyakorlatokon Vilmos német császárnak is feltűnt Mádi Kovács rendkívüli talentuma s a dunántúli hadgyakorlatok alkalmával, a mikor Mádi Kovács egy hadosztályt vezényelt, a német császár nemcsak szavakban, hanem egy magas kitüntetés formájában is közölte vele elismerését. Kicsi, alacsony ember volt. Arca igazi barna, magyar típus. Szemei élénkek, villogók. Ez az arc telve volt energiával s szinte sugárzott belőle az értelem. Nggy vesztesége hadseregünknek, hogy ez a nagyképpességű hadvezér kénytelen volt letenni a vezéri pálcát. Tulajdonképp akkor vesztettük el, midőn lángeszére sűrű homály borult. Mióta nyugalomba vonult, csendes emberré lett, a ki fáradt idegekkel, eltompult agygyal várta a teljes elmúlást, a mely e héten bekövetkezett.

A hét egyébként sem szűkölködött ne-

püspök, káptalani nagyprépost előszeretettel kultivált germanizálásra. A nagy misével s a predikációval a templomi ünnepély délelőtti része véget ért. Délután három órákor ünnepélyes litánia volt. Bár ma volt az ötvenéves évforduló, a jubileumi ünnepséget vagy még a múlt hóban, vagy szeptemberben kellett volna megtartani, mikor a tanintézet növendékei is ünnepelhetek volna s ekkor mindenestre sokkal fényesebben, méltóbban jubilálhattak volna a szerzetesnők.

— (**A Pécsi Dalárda s a kassai verseny.**) Említettük már, hogy a Pécsi Dalárda választmánya a legutóbbi ülésén kimondotta, hogy nem vesz részt a kassai országos dalárda-versenyen. A választmány e határozatározatáról most értesíti a Pécsi Dalárda elnöksége a kassai verseny rendezőbizottságának elnökségét azon kérelemmel, hogy a Pécsi Dalárda nevét a versenyzők közül törölje. Indokul azt hozza fel ez a levél, hogy a dalárda tagjait július és augusztus hónapokban lehetetlenség együtt tartani, a meny nyiben a tagok legnagyobb részét hivatásbeli kötelességei e hónapokban másfelé szölitják. Ez indította a Pécsi Dalárdát arra, hogy indítványozza a rendezőbizottságnak — annak március havi egyik ülésén, melyen a Pécsi Dalárda képviseltette is magát — hogy a versenyt tegyék július hó elejére, akkor egész bizonyossággal részt vehet a dalárda a versenyen. A mi dalárdánk indítványát azonban nem vették figyelembe s a versenyt meghagyták augusztus hó közepére. A Pécsi Dalárda pedig nem tud semmiféleképen sem együtt maradni e két hónapban. Csak egy okot említünk a sok közül. A dalárdának egy része épen e két hónapban kényszerül bevonulni fegyvergyakorlatra s épen tán a leghasználhatóbb tagok ezek. Mint már tudjuk, a Pécsi Dalárda tagjai július és augusztus hónapokra szétmentek élvezni a szünidő kellemeit.

— (**A tanítók lelki gyakorlatának vége.**) Az egyházmegyei tanítók részére e héten rendezett lelki gyakorlatok a szervezates eseményekben. A helyi krónika ugyan kezdett már az uzorkaszesszonnal kacérkodni; de azért a mi szűkebb hazánkon tul elég sok esemény játszódott le.

Nálunk legtelegebb az érdemel említést, hogy *elfogyott a víz* és elzárták a vízvezetékét. Kapunk ugyan a hét közepén *felhőszakadást* is, de azért nem igen növekedett meg a Tettye vize, s a *köszkutak* továbbra is zsarnoki büszkeséggel domináltak a járdákat és utcasarkokat. Volt egy nevezetes *tanári jubileum* is. Lelkesedéssel, szép ünnepséggel ülték meg. S mi történt nyomban utána? Az *eső után köpönyeg* téle közmondásnak megcáfolták a jellegét és utólagos nyilatkozatokkal rontották le a jubileum lelkesülttségét. Az *állami tisztviselők* is mozognak. Nálunk is megindították a mozgalmat és készülik a memorandumot anyagi helyzetük javítása érdekében.

Budapesten négyezer *nősszó* kimondta a sztrájkot és sztrájkolt is az egész héten rendületlenül. *Takács* Zoltánt a bankóhamisításért *hét évi fegyhársra* itélték s az egykor néptribunnak készülő pályatévészett uri bűnös most *ülhet*, ha csak ugy nem tesz, mint lovag *Koritovszky* Konstantin, a ki a börtön elől egy *halálugrással* menekült meg.

Hja, furcsa világot élünk. Manapság lovagok és tudorok kerülnek a börtönbe; községi jegyzők és nagykereskedők szöknék Amerikába, mégis milyen nehéz — becsületes embernek lenni!

Kövágó Órs.

mináriumban ma nyertek befejezést. A lelki-gyakorlatokon résztvevő negyvenöt tanító tegnap este a gyónást végezte el; ma reggel félhat órakor volt az utolsó elmélkedés, azután mise és ünnepélyes Te Deum, melyet Komárik István, Jézus Társasági szerzetes, a lelki-gyakorlatok vezetője végzett. Mise alatt megáldoztak a tanítók, a kik ezután testületileg tisztelgtek Komárik Istvánnál, dr. Wurster József papnevelőintézeti rektornál és Frey Ferenc lelkiigazgatónál. Mindenütt Somssich Sándor, keszűi tanító, tolmácsolta a tanítóság köszönetét, ki a következő emelkedett hangú költeményben írja le a lelki-gyakorlat magas hatásait:

A létküzdelemben elfáradt a lelkem,
A fáradt léleknek üdülést kerestem;
Az élet tövise megsebzé a lelkem,
A sebzett lélekre balzsamot kerestem.

A lét poros útján szennyes lett a lelkem.
A szennyes léleknek itt fürdőt kerestem;
Egyszer másszor talán el is aludt lelkem.
Eljövök, óhajtván, hogy fölébresztessenem.

Üdülés, gyógyulás s tisztulásra lettem;
A lelki álomból itt fölébreszteltem.
Üdit, gyógyít, tisztít s ébreszt a hit szava
S a malaszteszközök buzgó használata.

Lélekben — úgy érzem, hogy újjá születtem;
Mintha másképp sütné a nap is fölöttem . . .
Tarts ez állapotban, ne hagyj el Istenem!
Fogadd szerény dalom s légy, óh, mindig velem!

— A hadastyánok jubileuma.

A baranyamegyei katona hadastyán betegségyelő-egylet holnap (vasárnap) tartja huszonöt éves fennállásának jubileumát. Ez alkalomból ma este a Munkácsy Mihály-utca 12. sz. alatti egyleti helyiségből félkilenc órakor lampionos menet közben disztakarodó lesz. Holnap reggel 5 órakor az egylet zenekara disztribúciót tart; reggel 9 órakor istentisztelet lesz a belvárosi templomban és utána Kosári Gyula, a pécsi m. kir. honvédhadapródi-iskola hittanára fog emlékbeszédet tartani. Fél-tizenegy órakor diszközgyűlés lesz s félegykor bankett az egyleti helyiségben. Délután a Tettyén népünnepély tartatik, mely 1/2, 4 órakor kezdődik s a Kath. Legényegylet daldárdája, a polgári Kerékpáros-egyesület és a Petőfi-kör szerepelnek műsorában. Belépti-díj a népünnepélyre 60 fillér.

— (Kinevezés) A m. kir. pénzügyminiszter a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságához Főző Sándor, siklósi kir. adótitkár pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben kinevezte.

— (Himen táblája.) A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatalnak házasulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyesspárok nevei olvashatók:

Simon Lajos, rk., Szigetvár — Soós Szidónia, rk., Pécs;

Pintér Imre, rk., Paks — özv. Liszli Lajosné, Lang Anna, rk., Paks;

Sausek Elek Károly, rk., Pécs — Schweigert Gertrud, rk., Pécs;

Török József, rk., Pécs, — Kovács Teréz, rk., Pécs;

Armbruszt Ádám, rk., Árpád — Fuisz Éva özv. Papp Józsefné, rk., Árpád;

Kis Gadó István, rk., Pécs — Deschmann Katalin, rk., Pécs;

Szentiványi Illés, ev. ref., Pécs — Ágyik Verona, rk., Pécs;

Gaal József, rk., Pécs — Heyer Márta Mina, ág. ev., Hörsdorf.

— (A pécsi polgári daloskör) június 23-iki nyári multságának bevétele 402 kor. 48 fill., kiadása 314 kor. 24 fill. Maradvány 88 kor. 23 fill. Felülfizettek: dr. Darányi Ferenc 4 kor., Gyurics Kálmán 2 kor., Weindorfer János 10 kor. 20 fill., gróf Schmiegné 10 kor., Kocsicska József 1 kor. 40 fill., Becker Alajos 60 fill., Erreth Kálmán 40 fill., kiknek ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

— (Az esküdtek névlajstroma közszemlén.) Pécs város területén összeírták azokat a polgárokat, kik a jövő évben esküdtszolgálatokat fognak teljesíteni. — Az esküdtek összeirási lajstromát a polgármesterhez terjesztette be, hol most azokat 30 napra közszemlére tették ki. A közönség ez idő alatt a lajstromokba betekinthet s a lajstromokba való felvétel, avagy az abból való kihagyás iránt felszólalását ugyanott megteheti.

— (Új rend a postán.) A keresk. m. kir. miniszter, illetve a posta és távirdeigazgatóság rendeletet folytán a helybeli 1. sz. kir. posta- és távirde hivatalnál hivatalos órák tekintetében júliustól kezdve a következő változások lépnek életbe: *Vasárnapokon*, továbbá a következő ünnepnapokon: *Újév napján, Husvét hétfőjén, Áldozócsütörtökön, Urnapján, Karácsony első és másnapján*, továbbá *április 11 én és augusztus 20 án* a postai szolgálat *szünetel délutánonként*; délelőtt pedig az összes küldemények felvétele és kiadása *csak 9—12 ig tart*. A levélhordók ezen napokon d. e. *csak egyszer* kézbesítenek a címzettek lakásain, kiindulnak reggel félnyolckor. Hírlapok azonban külön kézbesítők által a fenti ünnepeken is kivetnek d. u. 1 órától és pedig a fiókbeérők részére is. A távirdeknél és távbeszélőnél továbbra is a jelenlegi hivatalos órák maradnak érvényben, u. i. a távirdeknél április 1-től szeptember 30-ig reggel 7-től és szeptember 1-től március 31-ig reggel 8-tól éjfélig, a távbeszélőnél télen-nyáron reggel 7-től esti 9-ig.

— (Munkások multságai.) A pécsi szabómunkások szakegylete a munkás-képző egylettel karöltve holnap (vasárnap) a gyár utca 7. szám alatti vendéglőben este 8 órakor nyári táncestélyt rendez. A pécsi építőmunkások szakegylete pedig folyó hó tizenegyedikén, a jövő vasárnap, délután 5 órakor ugyanott ünnepélyt rendez, mely színelőadás-sal és tánccal lesz egybekötve.

— (Műtanrendőri bejárás.) A kereskedelemügyi miniszter elrendelte a szentlőrinc—slatina—nasici helyi érdekű vasut noskovce—dravaparti rakodó állomásának és az állomáshoz csatlakozó szárnyvonalnak műtanrendőri bejárását. A bejárást kedden, július hó 9 én reggel kilenc órakor kezdik meg a noskovcei állomáson.

— (Névmagyarosítás.) Kiskoru Mandl Olga és Ella, szigetvári illetőségű, mohácsi lakosok vezetéknevének Jámbor-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— (Düledező ház.) A szigeti-országot 21. szám alatti ház olyan rozszant állapotban van, hogy cölöpökkel kellett megtámogatni. De mégis közveszélyes s a hatóság elrendelte a lebontását. A mit a tulajdonos ha a kitűzött határidőre nem teljesít, a ház lebontása hivatalból fog eszközöltetni.

— (Árviz az országuton.) Tegnap este félnyolc óra tájban egész árviz hömpölygött a belvárosi országuton. A Pintér-féle gőzfürdő előtt álló közút csapja eltört s a viz feltartózatlanul áradt ki. A vízvezetéki szerelőknek jó idei munkájába került, míg az eltört csapot ujjal pótolták s a víz zuhogását megátolhatták.

— (Egyleti közgyűlés.) A pécsi munkás-képző egylet holnap (vasárnap) délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart Anna-utcai saját helyiségében. A rendkívüli közgyűlés tárgyai lesznek: a pénztáros és könyvtáros jelentései s a beiratási díjak felfüggesztése.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 6-án reggel 6 órakor a tettyei vizekben 1000 kb., az elfentartóban 1090 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 lóra alatt 1360 köbméternek találtatott.

— (A fukar julius.) A vasárnapoktól eltekintve, komor feketeségben mered reánk a naptárból julius hónapja. Egyetlenegy extra ünnep sem tarkítja a hétköznapi sötét rendjét. Minden hónapban kedveskedik a kalendárium egypár vörösbetűs nappal, csak a juliussal szemben helyezkedett az abszolút fukarság állaspontjára. Föbben a fogyatékosokban szenved ugyan szeptember és október is, mert ezekben sincs extra ünnepnap, csak hogy olyankor mégis már hűvösebb szellők fujdognak s a nagy városban robotoló emberiség kimerülésében nem vágyakozik annyira a friss szabadba. Mert juliusban bizony mindenkire, ki itt rekedt a városban — ráférne néhány más szabad nap is, nemcsak a vasárnapok. És van benne valami igazságtalanság, hogy éppen ilyenkor, midőn a napsugár, a kék ég, a lombos erdő, zöld rét csábit a szabadba, éppen ekkor fukarkodik a kalendárium a szabad napokkal. Igaz, hogy sokan nem érzik ezt a fukarságot. A diáknak ilyenkor minden nap vörösbetűs nap, hiszen most van a nagy vakáció. A kiknek módjuk van rá, hogy néhány hétig a munkarobot terhét levethetik, azok is nagyobbára ezt a hónapot szemelik ki erre a célra. De az emberiség tulnyomó részét a napi kenyér gondja rabigába hajtja s ezek, szegények, pihenő napot nem várhatnak máshonnan, csak a kalendáriumtól. — A naptár fukarságának ők az igazi áldozatai.

— (Mit árulhat a zsidó?) Érdekes belügyminiszteri irás érkezett Pécsre. A kiházási bíróság ugyanis még tavaly elítelt egy zsidókat, aki iparengedély nélküli kereskedést folytatott. Az ítéletet jóváhagyta a tanács, a miniszter azonban felmentette a vádlottat. Az indoklás kifejti, hogy bebizonyítást nyert, miképen a zsidó nem iparszerűleg üzletelgetését, csunán saját ocskaságait bocsátotta áruba, ez pedig nem képez kihágást, de nem kényszeríti az illetőt iparjog váltására sem. E szerint újra bebizonyosodott, hogy a paragrafusoknak azért van két kacsaringója, hogy kétfelől lehessen bekapaszkodni, mert hát az iparjog nélküli zsidókat ilyen ítéletek után éppenséggel nem lehet

MA és minden vasárnap
a vasuti vendéglőben

uzsonna-zene tartatik.
Kezdeté délután 4 órakor. — Kifűnő hegyi borok és kőbányai sör. — Pontos kiszolgálás.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel
KULIN HENRIK,
vendéglős.

elmarasztalni, hiszen az, amit eladnak, a saját öcskaságuk mind.

— **(Elveszett óralánc.)** Egy urihölgy ma reggel elvesztette kis arany óraláncát a piacon. Kéri a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom fejében vigye fel az arany óraláncot a városházára.

— **(Brutális cipésmester.)** Szabolcsról kapjuk a hírt, hogy az egyik cipésmester annyira megverte az inasát, hogy azt a kórházba kellett szállítani. A brutális cipésmestert természetesen most kérdőre fogják vonni s megmagyarázzák majd neki, hogy micsoda jogai vannak tanoncával szemben.

— **(Építőmunkások mozgalma.)** A pécsi építőmunkások a jövő vasárnap f. hó tizennegyedikén gyűlést tartanak a gyár utca 7. szám alatt délelőtt féltíz órakor. A gyűlés tárgyai: az építőmunkások helyzete és a munkásvéd törvények lesznek.

— **(Szerencsétlen ugrás.)** Vánó Máté kocsin jött be a mai hetivására. A lovakat fia hajtotta s ő a kocsin hátsó felében ült. A szigetikülvárosban az egyik bolt előtt le akart ugrani, de nem szólt fiának, hogy állítsa meg a lovakat. A kocsin tovább ment s ő leugrott, azonban oly szerencsétlenül, hogy elvágódott a földön s jobb karján egy mellettük hajtó kocsin kereke átment s azt el is törte. Az öreg, ki még a fejét is beütötte, beszállították a közkórházba s a másik kocsi, ki áthajtott rajta, feljelentették vigyázatlanságáért.

— **(A vasárnapi munkaszünet betartása.)** A belügyminiszter a következő körrendeletét intézte valamennyi törvényhatóságához: Panaszok merültek fel arra nézve, hogy az állami egyedárusági cikkek eladására, is foglalkozó kereskedők a munkaszüneti törvénnyel szemben rendszeres visszaéléseket követnek el, a mennyiben az egyedárusági cikkek elárulásának örve alatt nyitva tartott üzleteikben a munkaszünet tartama alatt nemcsak az állami egyedáruság cikkeit, szeszes italokat és dohánytermékeket, hanem kereskedelmi üzletük egyéb áruit is kiszolgáltatják s ily módon nemcsak kijátszák a munkaszüneti törvény rendelkezéseit, hanem egyúttal állami egyedárusági cikkek eladásával nem foglalkozó üzlettársaikkal szemben jogosulatlan versenyt fejtenek ki. Ezen visszaélések lehető megakadályozása céljából felhívom a törvényhatóságokat, miszerint intézkedjék az iránt, hogy a rendőrhatalóságok a kérdéses kereskedőket a legszigorúbb ellenőrzés alatt tartásuk s mihelyt arról győződnek meg, hogy egyes kereskedők az egyedárusági cikkek tekintetében élvezett kivételes állapottal visszaélve, az egyedárusági, valamint a 14837/92. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet V. pontjában megnevezett egyéb árucikkeken, úgymint gyufa, szivarkapapír, szipka stb. kívül más árucikkeket is szolgáltatnak ki a vevő közönség részére, az elkövetett kihágások megtorlása iránt haladéktalanul intézkedjenek.

— **(A dühöngő amazon.)** Veszedelmes dolog az, ha az ember szerelmes, kétszeresen veszedelmes, ha olyanba szerelmes, a kit már más is imád. Nohát ez valóban rettentő, szinte kétségbeesítő dolog. Minden szerelmes azt, a kiért lángol, eped, ugyszólván föltétlenül, egészen magának követeli. Már pedig, ha egybe kettő szerelmes, mind a kettő nem vindikálhatja egészen magának azt a boldog, vagy boldogtalan embert. Így járt egy ötvenkettős baka, a ki után két leány epekedt. — Egy jó terjedelmű szakácsné és egy

csinos szobacicus. Esténként természetesen a baka előbb a szakácsnéhoz ment, ott kielégítette azt a testtagot, a mely ellen egykor a test többi része fellázadt, mert igen sok enni valót kíván, folyton emészt s ő maga nem keres. Csak ezután ment a szobacicushoz, itt pedig az ő szívével elégitette ki végtelen szerelmmel. Persze ez nem maradhatott titokban, napvilágra kellett jönni. A szakácsné a baka után ment tegnap este, mert feltűnt neki, hogy csak olyan rövid ideig marad nála, alig költi el a jó izletes vacsorát, máris megy. A baka gyanulatosan ment és a makár utcában az egyik ház kapujánál megállt. Néhányat köhögött, mire a kis szobacicus megjelent. Javában udvarolt a hadfi, cuppant is a csók, a mikor egyszerre, mint a villám, csapott közükből egy söprű. Aztán csak járt az tovább nagy szorgalommal, míg a meglepett szerelmesek szét nem ugrottak. Sőt a dühöngő amazon a futó baka után ugratott, azonban a baka gyorsabb lábú volt és megugrott. A lármára a környék lakói is elősiettek és jót mulattak az eseten.

— **(Kést fogott az anyjára.)** A korai elvetemültségnek remek példánya lehet Mester József, tizenéves gyerek, ki ma a sétatéren kést fogott az anyjára és azt meg akarta szurkálni. Mester Jánosné, a ki a Gáspárkörnyék 18 szám alatt lakik, a fiát a sétatéren megdorgálta, hogy miért nem megy haza, mit csavarog? A gyerek erre éktelen haragra lobbanva, előrántott a zsebéből egy bicskát s azzal anyjára rohant. A szegény asszony csak félreugrás által szabadult meg a megsebesüléstől. A késelő gyereket egy rendőr a városházára vitte, a hol kioktatták a szülői szeretet tanaira, melyeket ily korán megtagadott.

— **(Fürdőre mentek.)** Szeredy József dr., apátkanonok, a jogliceum prodirektora, Wajdits Gyula tb. kanonok, papnevelőintézeti spirituális, Magenheim József, belvárosi apátplébános és Légár Hugó, főgimn. tanár több heti üdülésre Karlsbadba utaztak.

— **(Csalódott szerelmes.)** Kerekes Zsófiának a szíve beteg volt. A nagy szerelme bántotta. Szeretelt egy bakát. S látott e már az ég és a föld hű bakát? Kerekes Zsófiának is csapodár volt a bakája. E miatt a szerelmes lány annyira elkeseredett, hogy ivásnak adta magát. De nem bort, vagy más szeszes italt, hanem marólugot ivott. Szerencsére, még idejekorán észrevették s az orvosi segély gyors alkalmazásnak köszönheti, hogy megmentették az életnek. Ezek után valószínűleg egykedvűen fogja eltűnni szerelmi csalódásait.

— **(Élő reklám.)** A mai hetipiacon egy idősebb férfit edényt árult s reklámot csinált magának, de olyan hangosan, hogy a rendőrség jónak találta csendre inteni. Mindenki azt hitte, hogy ott gyilkolnak s természetesen az egész piac odaszaladt. Pedig hát a jámbor férfikofa dicsérte és ajánlotta áruit, közben udvarolt a menyecskéknél s a vén asszonyoknak, szemtelenkedett a lányokkal, tréfált a férfiakkal oly módon, hogy a köztisztességet nem egyszer durván megsértette. A rendőr erélyes rendreutatisására aztán elhallgatott az élő reklám.

— **(Kalaptolvaj.)** Martinca Gergelynek zsiros volt már a kalapja, bejött hát a hetivására s kinézett egyet magának itt a piacon. Addig-adddig nézegette a kalapot, a míg — egy alkalmas pillanatban — odább állott vele. A kalapkereskedő azonban észrevette s elcsipette az egyik piaci rendőrrel, a ki be is kísérté Martincaát a torony alá.

— **(Botrány az utcán.)** Adám Mihály s Bartók András azt gondolták, hogy itt a városban is oly büntetlenül duhajkood-

hatnak, mint a falujukban. Ma délelőtt, úgy látszik, kissé többet ittak a kelletnél, a ferenciek utcáján danázva jöttek végig s egymást ide-oda lökdödték. A rusztikus tréfálózás verekedéssé fajult s néhány pillanat alatt Bartók a földre teperte társát s rátérdeelve ütni kezdte. Csakhamar ott termett a rendőr s mind a kettőt bekísérte.

— **(A Budapestre utazó közönség figyelmébe)** ajánljuk a székesfőváros egyik legrégebbi és elsőrangú szállodáját, az Angol királynő szállót (Deák Ferenc-utca 1.) melynek tulajdonosa: Palkovics Ede — mint értesülünk — jutányos árengedményben részeti vendégeit.

— **(Pontosan járó)** szép kivitelű arany és ezüst órák, nemkülönböztetve finom és pontosan járó fali és ébresztő órák jutányosan szabott gyári árak mellett Schönvald Imre órák és ékszerésznél kaphatók. Ugyanott minden e szakmába vágó javítások pontosan gyorsan és a legolcsóbban eszközöltnék.

Tőzeg- árnyékszék.

Tekintetes

**Kraus István urnak
Pécsett.**

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított *tőzegszóró klozetekkel teljesen meg vagyok elégedve.* A klozetek kifogástalanul működnek és teljesen szagtalanok.

Tisztelettel

Dr. Mende Lajos.

Művészet, irodalom.

Pécs, 1901. júl. 6.

Bendiner Nándor.

Hétlőn este rendezti Bendiner Nándor, zongoraművész hangverseny-estélyét a Vigadóban. Ez alkalomból érdekesnek tartjuk ezt a fiatal zseniális magyar zongoraművészt a következőkben bemutatni.

Bendiner Nándor neve sűrűn foglalkoztatta már a főváros zenei világát. Egy fiatal művésztől van szó, ki még csak huszonkét éves s már is össze lehet mérni a leghíresebb zongoravirtuozókkal. A kritika már előbb felfedezte benne a nagy talentumot, a jövő emberét. Es nem csalódott.

Nagy örömmel telik nekünk ebben a művészen. Foglalkozunk is vele. Miért? Mert ez a fiatal művész: magyar. Egészen a miénk. Az ő diadala egyúttal a mi dicsőségünk. A fővárosban nőtt fel, a mi iskolánkból került ki. Nagyon rokonszenves egyéniség. Szereti is mindenki. Bendiner már ott áll, hogy foglalkozni kell vele. És pedig úgy, mint a hogy Rosenthal-lal, D' Albert tel, Sauer-rel és a többi nagy művészekkel foglalkoznak. Az első jeles tulajdonsága, hogy határozott egyéniség. És pedig igen érdekes egyéniség. Technikája briliáns. Imponáló erő, mélység lehellétszerű

finomság egyaránt tulajdonai. Fölfogásban és kifejezésben egyaránt nagy. És a mi ritkaság: semmi póz.

A fővárosban tartott egyik legutóbbi hangversenyéről álljon itt a művész tehetségének következő méltatása:

„Bendiner Nándor műsorába olyan három alkotást illesztett be, a mely renkívüli technikai nehézségeknél fogva ugyancsak erős próbára tették fizikai erejét. Bendiner Nándor derekasan megfelelt súlyos feladatának, a mely a technikai tudás legmagasabb fokát követelte. Már a Liszt eszdr koncertjében kellemesen lepott meg ritka szép kéztartásával, lágy bilentésével és gyönyörű skálajátékával. Előadásáról is csak a legjobbat mondhatjuk. A zongoraverseny témái az ő kezei alól plasztikusan, bársonyfinom lágyssággal domborodtak ki, míg a lírai részletek tolmácsolásánál mély érzésről tanuskodott Bendiner játéka. A versenymű elhangzása után óriási tapsvihár zúgott végig a sűrűn telt széksorokon, de a közönség elismerése még fokozottabb mértékben nyilatkozott meg a Weber f-moll versenyművének virtuozus előadása után. Itt már ráadással kellett a művésznek megköszönni a lelkes tapsokat.

A harmadik alkotás, melylyel Bendiner műsorát berekesztette, a Liszt spanyol rapszódia-ja volt Busoni zenekar-kíséretes átdolgozásában. Hévvvel, végtelen szilajsággal és azzal az erősen kiélezett ritmikával, a melyet ez a csudálatos harmóniai fordulatokkal megkomponált darab előadójától megkiván, játszotta Bendiner a hatalmas alkotást, mely után megújított erővel tört ki a tapsvihár. A fiatal művész a 13-ik rapszódijával nyugtázta a lelkes elismerést.

Öszegezve az ő játékaról nyert benyomásainkat, bizvást remélhetjük, hogy Bendiner Nándor rövid idő alatt a világ elsőrendű zongora-virtuózai sorában foglal majd helyet, különösen akkor, ha jelentékeny tudásának arányában fizikai erejében is növekszik.

Mindezek után bizton hiszszük, hogy Pécs város közönsége teljes számban jelenik meg a hétfői hangversenyestén, melynek a művész zeneszámain kívül Roemer Carola operaénekesnő énekszámai, Polgár Ilona monologja és Kern Aurél zongorajátéka is igen érdekes számoknak ígérkeznek.

○ Szerelmi filozófia. Lapunk keddi számában egy tárca ciklust kezdünk közölni »Szerelmi filozófia« címmel, mely 10—12 önálló tárcából áll és közülök minden kedden jelenik meg egy. Dorner főhadnagy naplója lesz ez, mit lapunk belmunkatársa, Horkai Elemér ír. Felhívjuk az olvasóközönség figyelmét erre a huszár-tárcasorozatra, melynek tárgyát az író a katonaelételeből meríti és ügyes tollal ecseteli.

○ A »Zenélő Magyarország« zongora és hegedű folyóirat most megjelent 13 ik füzetete a VIII. évfolyam II. félévének első száma tartalmazza a következő szép zenemű ujdonságokat. I. Szántó Ferenc »Adjatok bort, utoljára hadd iszom« és II. Jaj a szemed, a szép szemed mindenét«, magyar dalait. III. Lányi Ernő »Elegia« szalon darabot. IV. Székely Márton »A könyv« műdalt. V. Sousa Fülöp »A Manhattan partjáról« indulót. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a »Zenélő Magyarország« minden füzetete, miért minden zongorázó és hegedűsnek, ki a legjobb magyar dal, műdal, couplé, szalon tánc-zenét s hegedű ujdonságokat kedveli, különösen figyelmébe ajánlhatók annak havonként kétszer megjelenő 10—10 oldalt tartalmazó füzetetei. Egy negyedévben 6 füzet 60 oldal tartalommal 3 korona előfiz-

tésért kapható s előfizetések a most meginduló új félévre s egyéb hangjegyekre szóló megrendelések a »Zenélő Magyarország« (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalába, Budapest, VI. Csengeri-utca 62. sz. a., augusztus 1-étől VIII., József-körút 24. sz., intézendők és a honnan mutatónyűzetet 60 fillér beküldése ellenében megismerésre bérmentve küldenek.

Törvénykezés.

A sürgős ügy.

Pécs, 1901. július 6.

A járásbiróság előszobájában egész tömege várakozik a feleknek. Egyszerre megjelenik egy szélesképu atyafi. Libeg a fáradástól, az inge meg van tépve. Egyenesen az ajtón álló szolgálóhoz siet.

— Ereszsen be szaporán, mert sürgős a dolgom.

A szolgálja visszatartja;

— Várjon sorára. Mutassa az idézését.

Az atyafi izgatottan felel:

— Nincs nekem semmitéle irásom, csak ereszsen be az ur, mert baj lehet különben.

A szolgálja megzavarodik ezen a föllépésen, bemegy a bíróhoz jelentést tenni és pár perc múlva nyílik az ajtó.

— Bemehet! — mondja az embernek ez pedig sietve kocog be a terembe, igazít egyet a vedlett gunyáján és szalutál. A bíró kíváncsian néz a sürgős járatban levő atyafira.

— Hát mi az a sürgős dolog atyafi?

— Instálom alásan a tekintetes urat, a Kucsik Imre komám dolgába jöttem.

A bíró gondolkozik, az irásait is megnézi, de hasztalan kutat.

— Nem tudom micsoda ügyről beszél.

A atyafi kissé vontatott hangon mondja:

— Nem is tudhatja meg azt a tekintetes ur, mert éppen csak az imént esett meg a dolog.

A bíró gyanakodni kezd:

— Csak kurtán barátom, mondja hát el, mi történt?

Az atyafi vállát vonogatja:

— Hát iszen csak egy kis semmiségen kezdődött az egész. Rám akarta disputálni, hogy az ő asója acél, az enyém meg csak vas. Ezen összeakadtunk . . .

A bíró sürgeti:

— Csak kurtán barátom, sok a dolgom.

Az ember megnyugtatta:

— Csak annyi történt kérem, hogy nagyon összekaptunk — s megpofoztam egy kicsit. — Eddig van.

A bíró rámered:

— Maga pofozta meg őt?

— Igen is, instálom.

— Hát a komája hol van?

Az atyafi kidülleszt a mellét;

— Az most szedi össze kihullott fogait.

A bíró lepattan:

— De hát akkor maga mit keres itt?

Az atyafi nyugodtan mondja:

— Hát instálom, tudom, hogy idekerül a dolog, hát gondoltam, jobb lesz, ha én szólok előbb!

T a n ü g y.

Iskolai Értesítők.

— Pécs szab. kir. város összes községi népoktatási tanintézeteinek Értesítője az 1900—1901. iskolai évről. Az iskolaszék megbízásából összeállította Schneider István felügyelő-igazgató.

Pécs város összes tanintézeteinek a lefolyt tanévről szóló Értesítőjébe Germán Istvánné írt érdekes és tanulságos értekezést a leányok testi neveléséről. Sok megszívlelni valótal találunk ez értekezésben s csak örülnünk

kell, hogy tantestületünk egy tagja oly eszméket hirdet, melyek üdvöseknek bizonyultak és bizonyulnak az oktatás körében.

Az elemi népiskolákba a lefolyt tanév elején 1764 fiu és 1310 leány vétetett fel; ötvennel több, mint az előző iskolai évben. A polgári leányiskolába 265 növendék iratott be. A női kereskedelmi tanfolyamnak 15 látogatója volt. Az ismétlőiskolákba 149 fiu és 426 leány vétetett fel. Az iparostanonc iskolában 788; a kereskedőtanonc-iskolában 92 növendék volt. Az ovódaiba 1149 gyermek járt. Összesen a város tanintézeteiben 5572 gyermek nyert oktatást az év végéig, mert az év elején felvett 5968 gyermek közül az intézetet elhagyta 396. Természetesen az egyes osztályok ily körülmények között túlnépesek voltak. S bár ideiglenes párhuzamos osztályhat volt, mégis 80—90 tanuló 5 osztályban, 90—100 tanuló 3 osztályban volt s 70—80 tanuló 9 osztályban s csak 11 osztályban a törvényesen megengedett 60—70 tanuló.

A város tanintézeteiben az egészségi viszonyok a lefolyt tanévben felette kedvezőtelnek voltak. A gyermekeknél gyakran előforduló hűlések és ebből keletkező egyéb betegségeken kívül elég nagy mértékben fellépett a vörheny, kanyaró és difteritisz is és noha ezek általában könnyű lefolyásuak voltak, néhány gyengébb szervezetű gyermek mégis áldozatul esett. Hogy az utóbb említett veszélyes betegségek mégis nem terjedtek el tulságosan, abban fördem a tisztii és kerületi orvosoké, a kik minden egyes beteget azonnal meglátogattak és a szükséges intézkedéseket megtették. Ha ugyanis a beteg otthonában nem volt a többi gyermektől elkülöníthető, a kórházba való szállítást rendelték el. Miután azonban ez az intézkedés sok szegény szülőre nézve nagy teherrel jár és sok esetben akadályul szolgál, nagyon is kívánatos volna, hogy ilyenek részére a kórházi ápolási díjak elengedtesse. Összesen meghalt 21 tanuló és pedig a polg. leányiskolában 1, a belv. fiúiskolában 2, az ágostontéri fiúiskolában 6, az ágostontéri leányiskolában 2, a felsővámház-utcai fiúiskolában 2, a felsővámház-utcai leányiskolában 1, a szig. külv. fiúiskolában 5, a szig. külv. leányiskolában 2. Meghalt pedig vörhenyben 6, sarchachban 1, kanyaróban 2, sorvadásban 1, tüdővészben 3, tifuszban 4, agyhártyagyulladásban 1, torokbajban 2, hashártyagyulladásban 1.

A tanulmányi eredmény a lenállt terhes viszonyok között is szépnek mondható. Ugyanis a polgári leányiskolában haladó 232, nem haladó 22; az összes népiskolákban haladó 2602. A tanítótestületet gyász is érte ez évben Sörösaka Andor, belvárosi tanító elhunytával.

Az ismétlőiskolákba 149 fiu és 406 leány iratott be, kik közül az év végén volt 112 fiu és 377 leány leány, kik 12 osztályban nyertek oktatást s közöttük haladó 420, nem haladó 69 volt. Itt meghalt 2 tanuló.

A budaikülvárosi ovódaiba felvétetett 672 növendék, a szigetibe 316 és a nögyeletibe 151; összesen 1149, kikből az év végére maradt 1099. Az ovódaik tápintézeteibe naponta 30—40 növendék kapott teljes élelmezést, vagyis 6943 ingyenes élelmezés és 283 tizfiléres élelmezés volt.

A városi zeneiskolában volt 72 tanuló. A hegedűosztályt látogatta 49; a gordonkaosztályt 3; a fuvolaosztály 8 és a fuvóhangszerek osztályát 12 tanuló.

A női kereskedelmi tanfolyamot látogatta 15 növendék.

A kereskedelmi tanonciskolában volt 64 tanuló; haladó 52, nem haladó 12 tanuló.

Az iparostanonc iskolában volt 716 tanuló; az építőiparosok téli tanfolyamát pedig 72-en látogatták. Rajzoktatásban részesült 413 tanuló. A munkakiállításban 341 tanuló, a rajzkiállításban 380 tanuló vett részt; kiállítva volt 429 tárgy s 214 kiállító nyert dícséretet.

A polgári leányiskolában az igazgatón kívül 8 tanítónő, 1 tornatanító és 1 énektanító

nitó működött. A *népiskolák* tantestülete a következő volt: a *belvárosi fiúiskolában* az igazgatón kívül 6 tanító; a *belvárosi leányiskolában* az igazgatón kívül 3 tanítónő; az *ágotontéri fiú- és leányiskolában* az igazgatótanítón kívül 4 tanító, 6 tanítónő és 2 ideiglenes helyettes tanítónő; a *felsővámház utcai fiú- és leányiskolában* az igazgatótanítón kívül 2 tanító, 3 tanítónő, 1 ideiglenes helyettes tanító és 1 ideiglenes helyettes tanítónő; a *szigetikülvárosi fiú- és leányiskolában* az igazgatón kívül 4 tanító és 6 tanítónő működött. A *bányatelepi* népiskolát 1 tanító vezette. A különböző telekezeti hitoktatókon kívül volt 1 rajztanító, 4 zenetanító; 2 óvónő és 5 segédóvónő.

A tanulmányi eredményt illetőleg a következő statisztika számol be: a *belvárosi fiúiskolában* 502 tanuló közül haladó volt 476, nem haladó 26; az ottani *leányiskolában* 189 tanuló közül 178 haladó, nem haladó 11; az *ágotontéri fiúiskolában* 467 közül 417 haladó és 50 nem haladó; az ottani *leányiskolában* 405 közül 370 haladó és 35 nem haladó; a *felsővámház utcai fiúiskolában* 322 közül 286 haladó és 36 nem haladó; az ottani *leányiskolában* 267 közül 231 haladó és 36 nem haladó; a *szigetikülvárosi fiúiskolában* 365 közül 231 haladó és 53 nem haladó; végül az ottani *leányiskolában* 366 közül 332 haladó és 34 nem haladó.

A polgári leányiskola I. A) osztályában kitűnő osztályzatot nyertek: *Dischka Margit*, *Mike Imola*, *Podvinetz Elza* és *Reichl Olga*; az I. B.) osztályban *Szinder Mária*; a II. A) osztályban *Barta Adél*, *Krausz Margit*, *Löwy Marianne* és *Weisz Stefánia*; a II. B.) osztályban *Krausz Irén*; a III. A.) osztályban: *Durália Márta* és *Tabak Matild*; a III. B.) osztályban *Gyuris Márta*, *Jányi Julia* és *Krausz Flóra*; a IV. osztályban *Blau Fáni*, *Engler Boriska*, *Kindl Cimentin*, *Morvai Margit*, *Naschitz Bella* és *Till Leona*.

Az Értesítő a jövő tanévre szóló beirattási értesítéssel záródik be.

Közgazdaság.

Az aratás.

Pécs, 1901. július 6.

Péter és Pál napjával szokott nálunk az aratás megkezdődni; ezzel a nappal pendül meg a kasza a rozsvetések között, hogy csűrbe takarítsa egy év nehéz, fáradságos munkájának gyümölcsét.

Az idén már egy héttel előbb megkezdtek a takarítás munkáját, mert a tavasz óta tartó száraz és meleg idő korábban megérlelte a rozst meg az árpát. A főváros környékén már nagy területeken sorakoznak a keresztek s ezen a héten már nagy erő áll munkába országszerte.

De vajjon milyen lesz a termés? Ez most a nagy kérdés! Nagyjában már tájékozva vagyunk felőle, számszerű becslés is fekszik előttünk, melyből ezernél több lelkiismeretes gazda-tudósító a lehetőségig megbízható jelentése alapján azt a szomorú meggyőződést kellett meritenünk, hogy ezt a kellemes hangzású szót: „jó termés“ az idén hiába keressük majd az összjelentésben.

Két legfontosabb gabonafélének, a búzából és árpából a tavalyi gyenge termésnél is jóval gyengébb hozamra, tehát gyenge közép-termesre számíthatunk. Az utóbbi napok kedvező időjárása — állítólag — javított a vetések állásán; hogy mennyit, azt pár nap múlva a próbacéplések megmutatják.

A földmivelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések szerint a munkás viszonyok szempontjából az aratás zavartalan lefolyása remélhető. A nagyobb uradalmak kivétel nélkül el vannak látva szerződötött aratókkal, a kisebb birtokok pedig mostanában szerződnek aratóikkal. Ama munkások száma, a

kik aratás nélkül maradnak, aránylag csekély s a gazdasági munkásközvetítő intézmény ezek elhelyezéséről is lehetőleg gondoskodik.

A földmivelésügyi miniszter egyébként minden szükséges intézkedést megtett arra nézve, hogy az aratás lefolyásának zavartalanlansága biztosítva legyen; s még ha kiterjedtebb mértékben történnek is szerződészegés és munkamegtagadás, ez sem talán a birtokosokat készületlenül.

A munkásügyi hatóságokat utasította a miniszter, hogy minden fölmerülő panaszt soron kívül s gyorsan intézzenek el s a munkaadók és munkások jogos kívánságainak biztosítására egyaránt kiváló gondot fordítsanak.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztek Pécs szab. kir. város 1901. évi július hó 6. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza őszi 15:20—14:80—; óó—0—; kétszeres ó 12:60—12—; rozs ó 13:60—13—; ó —; árpa új 10:40—10—; tavaszi 10:40—10—; zab tavaszi 15—14:50—; új —; búkköny ———; kukorica ó 12:40—12—; új ———; széna 5:20—5—; szalma 3—2:50—.

Kinaiat: gyenge, mintegy 350 gabona-kocsi volt a piacon.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. július 6 délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 760.3 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 24.6 °C.

» maximuma: 22.2 °C. } tegnap.

» minimuma: 15.0 °C. }

Párányomás: 11.5 mm.

Relatív nedvesség: 50. %

Felhőzet: 3° Cum. W.

Szélirány s erő: W. 4.

Csapadék 24 órai: 0. — Harmatp. 9.3 °C.

Száraz, derült, szeles i. várható.

Dr. Ozirer.

TÁVIRATOK.

— **A képviselőházból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház a nyári szünet előtt *Percel* Dezső elnöklésével ma tartotta utolsó formális ülését. Elparentálta *Juriss* Mihályt, a privigyei kerület elhunyt képviselőjét s bejelentvén a főrendiház üzeneteit, az ülést berekesztette.

— **Svédek tanulmányuton.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma háromtagu svéd küldöttség tisztelgett *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternél, kérvén, engedje meg a magyarországi ipari szakoktatás tanulmányozását. *Hegedüs* miniszter előzőkenyen fogadta az előkelő svédek, támogatásáról biztosítván őket.

— **Elhunyt kancellár.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Hobenslohe-Schillingsfürst* herceg, volt birodalmi kancellár, ma Ragatzban, hol gyógyhasználat végett tartózkodott, meghalt.

— **A panganét ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szegedről távirják, hogy a királyi ügyészség átíratára ma a rendőrkapitányság előterjesztette a hatóságnak, hogy indítson mozgalmat, miszerint az *oldalfegyvernek békében viselésétől a katonai legénység eltiltassék*. Az ügyészséget az utóbbi időben előfordult

számos utcai és korezmai katonai vérengzés indította e lépésre.

— **Küldöttség a minisztereknél.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Nyegre* László és *Várady* Gábor vezetésével a *mármaros* gazdasági egyesület küldöttsége tisztelgett ma Budapesten *Szell* Kálmán, *Hegedüs* Sándor, *Darányi* Ignác és *Lukács* László minisztereknél, meghíva őket az egyesület nyári kiállítására. A miniszterek a küldöttséget szívesen fogadták s *Hegedüs* kijelentette, hogy okvetlenül elmegy.

— **Végetért sztrájk.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti női szabók ma beszüntették a sztrájkot. Tudomásul vették a békéltető bizottság határozatát s holnap béke-kirándulást rendeznek a Zuglóban, melyen a mesterek is részt vesznek. Hétfőn azután mind a négyezren munkába állnak.

— **Öngyilkos tanítónő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Lammer* Paula eperjesi tanítónő, szerelmi csalódásból ma délelőtt Bécsben előkelő rokonainak *negyedemeleti lakásából leugrott* és szörnyet halt. Az öngyilkossá lett nevelőnő néhány nap előtt érkezett Bécsbe.

Szerkesztői üzenetek.

C. N. Pécs. Tisztelt nagysád, kedves levelére sietünk válaszolni. — Velence dogéit minden időben uralkodóknak tekintették s *Velence hercege* címet viselték. Eleinte valóságos nagyhatalmu fejedelmek voltak s gyakran korlátlan kényurak, később hanyatlott a hatalmuk s alig élveztek nagyobb tekintélyt, mint bármely más előkelő polgár, ki magas államhivatalt viselt. Megválasztásuknál legtöbbször arra ügyeltek, hogy nőtlen, vagy már özvegy legyen s csak meglelt férfit emeltek a dogék trónjára. Nagy fényvel és pompával történt a koronáztatásuk. Az első doge 697-től uralkodott 20 évig és hat hónapig. Ez *Paulucius Anafestus* volt. Az utolsó volt Luigi Manini, vagyis a 126-ik. Kilenc évig uralkodott. A kérdezett doge, vagyis Domenico Urselo a 34-ik volt és 1030-ban uralkodott. A dogei trónt erőszakkal foglalta el, hanem kiűzték a palotájából s Ravennába szökött. Utóbb családjával együtt száműzték. — Ime a mit kérdezett. Máskor is szolgálatára állunk. Üdvözlét.

L. K urnak. (Helyben.) Valóban zarba ejt bennünket kérdésével. Hogy tudjuk mi azt, miként vélekedhetik Önöl az a hölgy. Az tény, hogy Ön a hölgyet megsértette. Igyekeznie kell Önnek ismét megbékíteni s a dolog a régi lesz. Csak óvatosan, hisz a hölgyek legtöbbször jószívűek s néhány kérő, megbánó szó feledtetni a bántalmat. Ezt ajánljuk, de ismételjük, óvatosan közeledjék hozzá. Kívánjuk, hogy sikerüljön.

L. S. (Pécs.) Levelére a választ megtalálhatja a „Művészet és irodalom“ című rovatban.

Laptulajdonos

Felelős szerkesztő

SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF

kiadó.

Meseszerű hihetetlen!

olcsó a mi általánosan kedvelt és számos elismeréssel jutalmazott

10 óra-különlegességünk és pedig:

Finom nikkell-remontoir, kiűnő, beosztva 36 órára, 1. rendű mű	K. 5.-
Legjobb kedvelt nikkell-anker remontoir Roskopff-rendszer	> 8.50
Fekete-fém remontoir 3 fémsedővel	> 7.50
Fehér-fém kettős fedéllel aranysegélyvel	> 7.50
Aranyozott rem. 3 aranyozott fedővel	> 7.50
Óriás nikkell horgonyóra	> 10.-
1-ső rendű ezüst ismétlő aranykerettel	> 8.50
Ugyanaz nők részére	> 9.-
1. rendű ezüst uri horgonyóra, 3 ezüst fedővel	> 13.-
Ugyanaz tula-ezüst	> 15.-

Egy fajtából 3 óra vétele után vámentes megküldés. Egyes mintadarab 1 koronával többé jön. Szétküldés a pénz előre beküldése mellett, vagy utánvét mellett. Kicsérelés megengedtetik. Olcsó árainkért már számos elismerést kaptunk úgy órákészítőktől mint kereskedőtől, miután jó és biztos kereslethez segítettük.

Uhren-Engros-Haus

S. Kommen & Co., BASEL, (Schweiz)

Fiók BREGENZ (Vorarlberg.)

Levélposta, 25 f., levelezőlap 10 f.

Faládák

(kisztnik)

olcsó áron kaphatók

Mária-utca 1-ső szám alatt,

Ráczvároson

a vámház mellett lévő

korcsma helyiség

nagy kerttel, 2 istálló, 2 kocsiszin és hozzávaló lakással együtt bérbeadó, esetleg jutányos áron eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Rigóder-Szabolcsi-ut mentén,
a városhoz közel

egy ház,

mely nyári lakásnak is igen megfelel, gazdasági épülettel, gyümölcsfakkal beültetett kerthelyiséggel, **jutányos áron, szabad kézből eladó.**

Bővebbet Ágoston-utca 56. sz. a. a tulajdonosnál.

A mélyen tisztelt
hölgy-közönség
becses figyelmébe!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy helyben, a **Jókai-tér 3. sz. alatt (I. emelet jobbra.)**

szabászati iskolát

nyitottam, hol a jelentkező hölgyeket a legegánsabb francia- és angol szabásra és rajzolásra megtanítom.

Támaszkodva a 28 év alatt **Párisban** Madame Briolle nél (Versaill, boulevard Sebastopol), **Bécsben** Madame Spitzer-nél, **Budapestben** Árvay cs. és kir. udv. szállitónál, **Brassóban** László M. L. és Társa cégnél, **Drezdában** az angol és francia szabászati tanfolyamon szerzett gazdag tapasztalataimra, biztosítom a jelentkező hölgyeket a szakszerű és biztos sikerű eredményre.

A tanfolyam tartama 4 hét és a tandíj egy-egy jelentkező után **15** frt.

Minden tanuló hölgy felügyeletem alatt a tanfolyamon egy ruhát szabhat és állíthat össze magának.

Midőn mindezeket közhírré teszem, tudatom, hogy elvállalok francia és angol szabásu **ruhák és kabátok elkészítését** a legegánsabb kiviteiben.

Bővebb felvilágosítást készséggel adok.

Kiváló tisztelettel

Kovács Imre.

Hét szobás ház

3 konyhával és 2 pincével, — több évi részletfizetésre is

igen olcsón eladó.

Megtekinthető naponként — szerda, szombat és vasárnap kivételével — délután 5—7-ig Egy kis lakás is kiadó, magánosoknak esetleg teljes ellátással.

Cím a kiadóhivatalban.

CSODA

Schweizből.

Alulírott cég megküld mindenkinek postautánvétellel, a kereskedelmi világban még nem létezett ár mellett

csak 3 koronáért

vámmentesen 1 drb külön, pontosan 24 óráig járó órát 3 évi jótállással.

Azonkívül kap mellékelve minden megrendelő egy aranyozott, finoman kidolgozott óraláncot ingyen. Ha az óra nem megfelelő, szívesen kicseréltetik az, vagy az összeg visszaküldetik. Egyedül kapható csak a:

Schweizer
Uhren-Engro--Etablissement
Basel-Horbürg (Schweiz)

Sok ezer elismerő-levél megtekinthető.

Katona- egyenruhákat

bizományba veszek, átalakítok, gyakorlat alkalmára jutányos árért kölcsön adok.

Polgári és katonai ruhák tisztítása.
1 Pejacevich nadrág tisztítása 30 kr.

Karpf Márton

polgári és katonai szabó
PÉCSETT, Sörház-utca 7.

HIRDETESEK

. jutányos áron a kiadóhivatalban
. vétetnek föl.

Két jó házból való fiu
tanoncznak
felvétetik.

Bővebbet a „Béka“-boltban (Igalmasok-u.)

Indicatio: A légző- és emésztő-szervek mindennemű katarrusos meghűlésénél, valamint vérszegénységénél stb. Ellen-indicatio: aszkórniál.

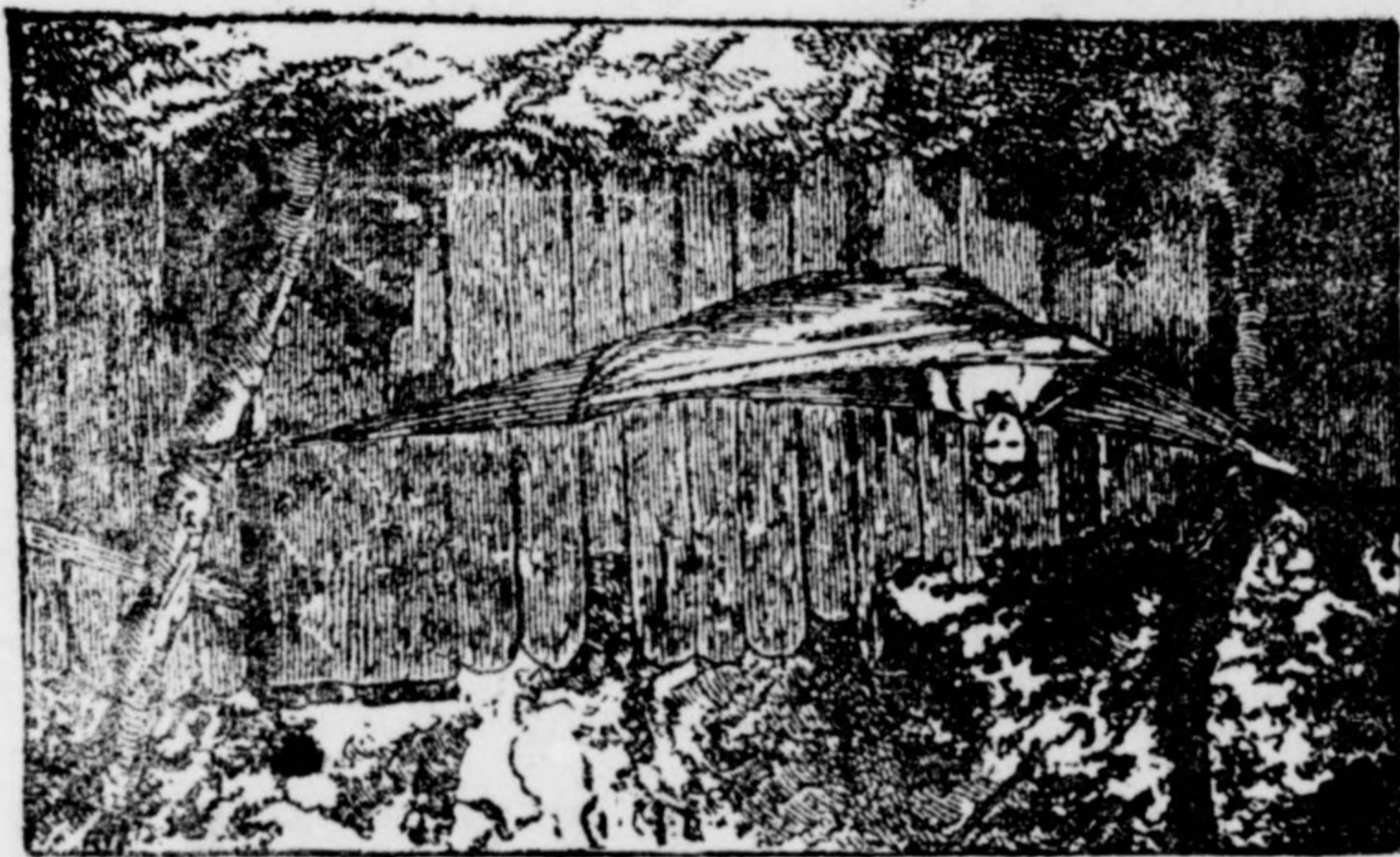
GLEICHENBERG gyógyhely

Alkali muriatikus források: **Constantin- és Emmaforrás**; alkalikus muriatikus vasas savanyuvíz forrás: **Jánoskut**; tiszta vasas savanyuvíz: **remeteforrás**; **savó, sterilizált tej** (száraz étkezés) **kefir, quelsool-belélegzés, fenyő-tű gőzök inhallálása**, mindkettő magánkabinban, **respiratio-készülék**; **pneumatikus kamarák**; **édes ásványvizek és pezsgő kalori-zátor fürdők, fenyőtű- és acélfürdők**. — **Nagy hydroterapikus intézet, terep-kúra. Enyhe, nedves-meleg pormentes, szélesenedes levegő, erdős dombvidék.**

Fürdőidény: május 1-től szeptember végéig.

Értesítés és prospektus ingyen.

Lakás és kocsimegrendelés:
Gyógy gazgatóságnál Gleichenberg.

Szőlősgazdák

figyelmébe!

Legjobb és legolcsóbb a **szöllőkötöző zsinog**, jobb és olcsóbb a **ráfiánál**, kilója csak 32 kr., továbbá

ablaktisztításhoz való mentőöv, gazdasági kötélárúk, zsinogok, sodrony és kenderkötelek, tömlők, malomhevederek, tornaszerek, függő és Lawn-Tenis hálók mindig készletben vannak és jutányos áron kaphatók

Gipsz József

kötéláru üzletében

PÉCSETT, belváros II. ker., ország-ut 47. szám

(saját házában)

Telefon
143.

TICHY ALADÁR

Telefon
143.

fémárugyár, épület- és műbádogos s vízvezeték-felszerelő-műhely

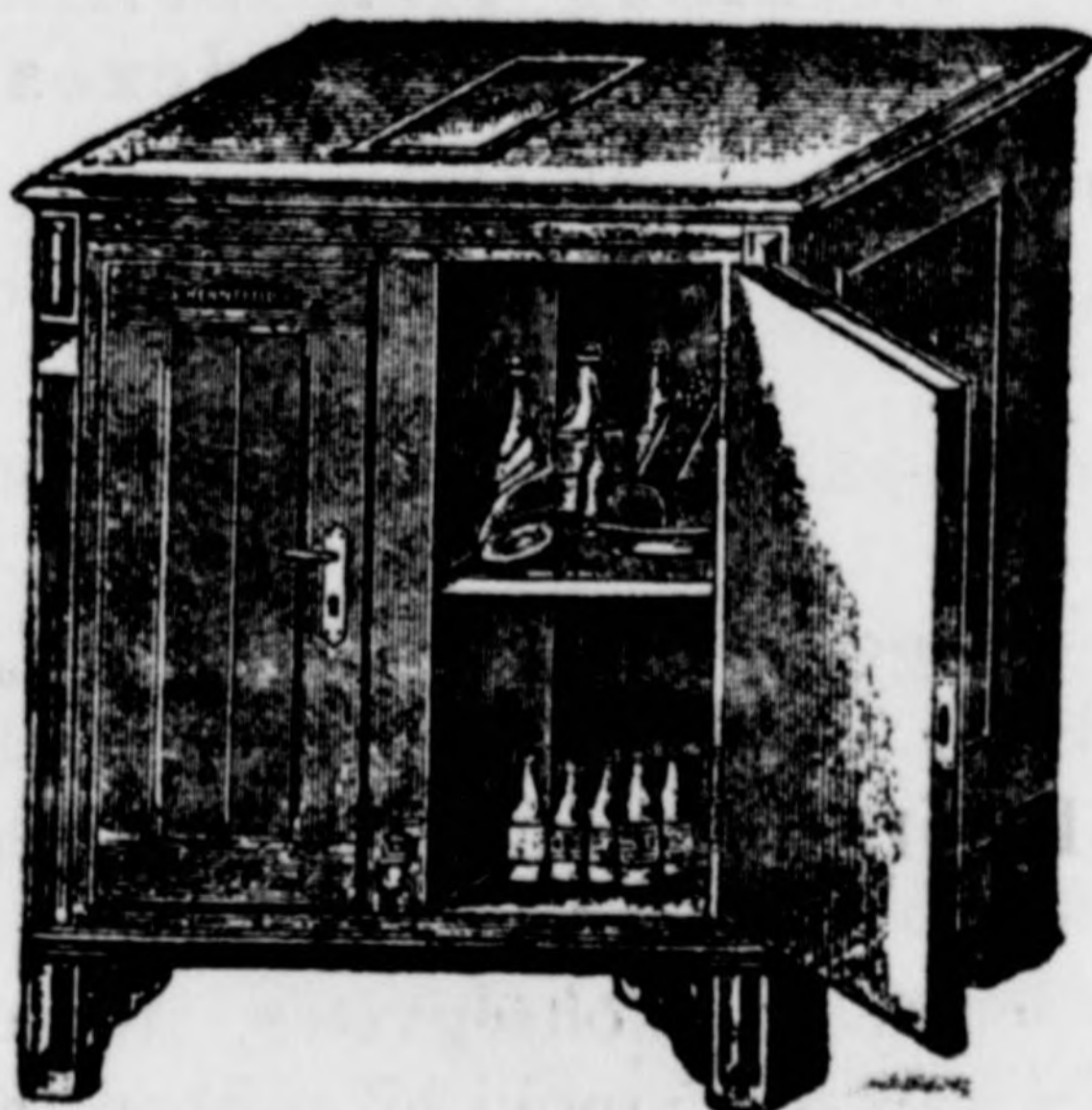
PÉCSETT, Jókai-(Kis)-tér 11. szám.

Készít épület- és diszmű (ornamentikai) bádogos munkát.

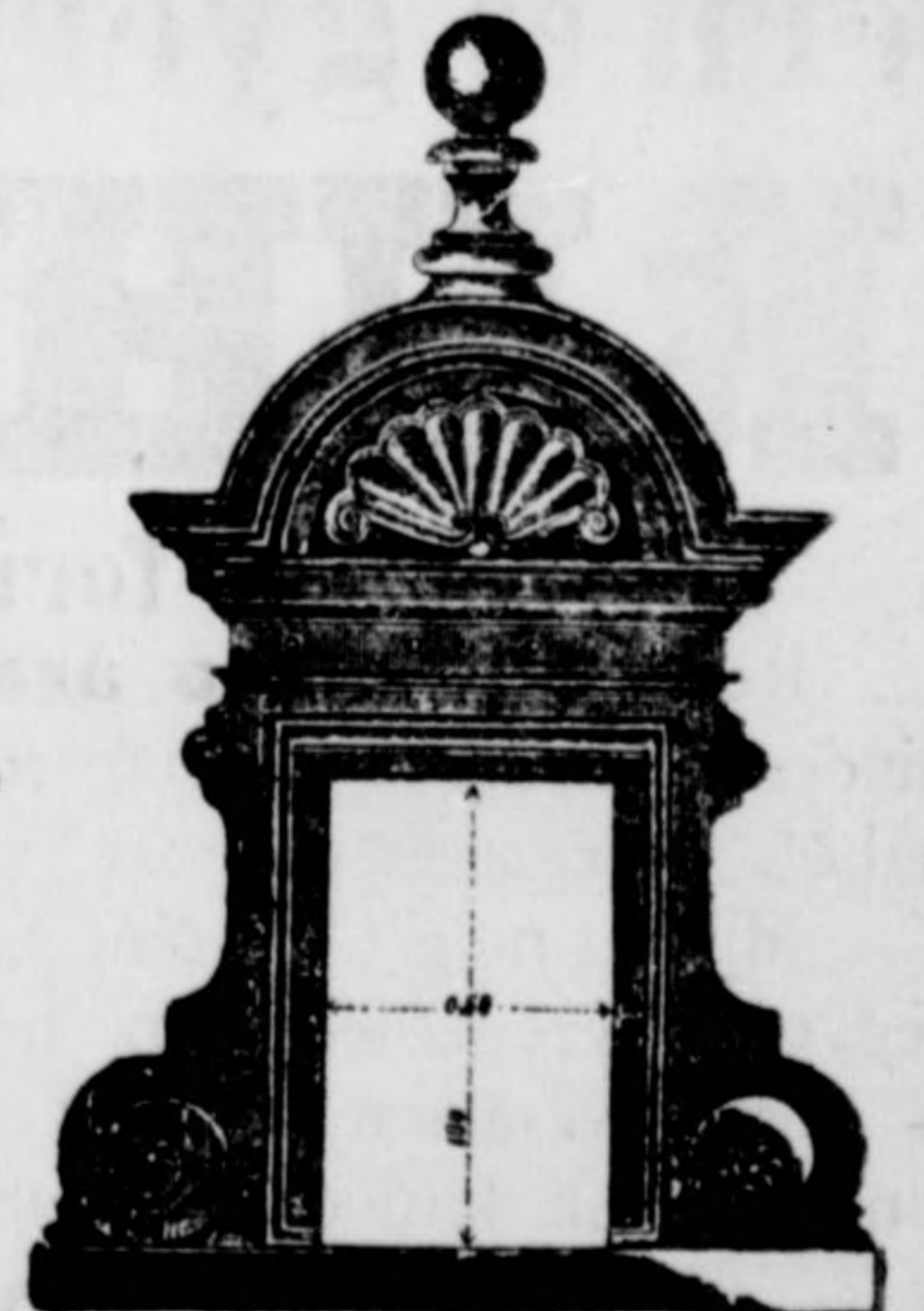
Elvállal vízvezeték-, fürdő-, csatornázás-, closett-villamos csengő és villámhárító berendezési munkát.

Nagy választékban raktáron **fürdő- és ülőkádak, jégszekrények, konyhaedények** stb.

Bádogtetők, tetőcsatornák, tornyok stb., valamint azok javítása és festése igen olcsón elvállaltatik, megrendelések mérték vagy rajz után gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Fürdő- és ülőkádak kikölcsönöztetnek.

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

Éves taktatók által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

És, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elődli kórtól, egyzintor orr-rezesség, ótvár, fagydag, láb-nyomás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránymak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak a valódi előállítás végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való ügyemeztetés köztét. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmazták a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyöngy kátrányszappan

az arcbőr tisztátalanságai

Ellenjavas, a gyermeknek valamennyi lejtetőségei ellen felül-
kötésben bőrfürdő, mosás és fűrdőszappan mindennapi
használatul szolál 4070

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

20% glicerín tartalommal és linon olajjal. Ára minden fajnak hamará
százalék egy 25 kr., : dobozban 2 db 1 kr., 6 db 1 kr. 90 kr.
A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők
Kátrány-szappan a bőr áncosítására, berax-szappan pattanások
ellen, csorból-szappan a bőr simítására himióhelyeknél és mint le-
gjobb szappan Berger-féle fenyő fűrdő-szappan és fenyő-
gyógy-szappan, Berger-féle gyöngy-szappan a szemege lev
szára (25 kr.)

Berger-féle Petroszifol-szappan

csiszor, kiítés, bőrvizettség és acsvetés ellen (75 kr.), szepit
szappan igen hatható.

Berger-féle kőnes tejszappan

száraz és arctisztalanság ellen. Tannin szappan lábbizadás és
hajkibúllás ellen.

Berger-féle fog-szappan kősdőben

1. sz. ronds fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb
fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg
visszük a rőpiratékra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni,
melyek mástalan hatástalan utánszók vannak. Gyár és főraktár:
G. Hehl & Comp. Troppan.

Pompás vidéken

(Baranyában, va-u-i állomás) erdőszélen

emeletes villa

3 szoba, reconstruált, már teljesen
termő szőlővel kedvező fizetési felté-
tele mellett eladó.

A villa emeletén 3 szoba, előszoba
konyhából álló lakás, földszinten a mel-
lékházak beleértésével 3 egyenként 1
konyha 2 szobából álló s könnyen albér-
letbe adható lakás van.

Levelek „Villa“-kiadóba címzendők.

Mindenki

meggyőződést

szerezhet, hogy

Klein Sándornál

Pécs, Széchenyi-tér 7.

van a legolcsóbb, legjobb

férfi és gyermek-

RUHA

beszerzési forrás.

Rendkívüli **olcsó árak mellett**
minden ruhadarab kitűnő minőségű sző-
vetből, tartósan és izlésesen van elkészítve.

Midőn még t. vevőim figyelmét azon
kedvezményre is felhívom, hogy javítások
és ruhák vasalását díjazás nélkül elvállal-
lom, vagyok kitűnő tisztelettel

Klein Sándor.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Egy jó karban lévő

Zongora

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Lakás kerestetik.

Folyó év november elsejére ke-
restetik a belvárosban fekvő, 7—8 szo-
bából és megfelelő mellékhelyiségekből
álló nagy lakás, vagy ugyanazon ház-
ban levő két kisebb (egyenként 3—4
szobából álló) lakás.

Kivánatra *hosszabb időtartamu bér-
leti szerződés köttetik.*

Ajánlatok e lap kiadóhivatalához kül-
dendők.

Vendéglő-bérbeadás.

A baranya-bükkösi

uradalmi nagy vendéglő

1902. január 1-től 1905. évi december 31 ig
terjedő időre, 1901. évi augusztus hó 11-ikén d. e.
9 órakor az uradalmi irodában tartandó nyilvános ár-
verésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A feltételek az uradalmi irodában bármely napon d. e.
10—12 óráig megtekinthetők.

Kelt Bükkösdön, 1901. évi július 1-én.

Szarvasy Zoltán,

titkár.

18972

1901.

HIRDETmény.

Alulírott város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a

terybe vett vízmű kibővítése céljából

1. a 31969 K. 90 fillben előirányzott föld és kőmivesmun-
kára

2. a	7570	„ 50	„	„	ácsmunkára
3. az	1760	„ 64	„	„	cserepesmunkára
4. a	725	„ 86	„	„	bádogosmunkára
5. az	1615	„ 44	„	„	asztalosmunkára
6. a	2136	„ 00	„	„	lakatosmunkára
7. az	563	„ 56	„	„	mázolómunkára
8. a	172	„ 50	„	„	üvegesmunkára
9. a	89000	„ 00	„	„	gépészeti berendezés
szállítás és felállítására
10. a	266300	„ 00	„	„	nyomóvezeték szállítás
és lefektetése és végül
11. az	5644	„ 32	„	„	villamos vízállásmutató
és telefonberendezésre

1901. évi július hó 31-én délelőtt 9 órakor a gazdasági tanácssteremben
(városház II. emelet 26. ajtó) zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános ár-
lejtést tart.

Az ajánlatok az egyes munkanemekre külön-külön, avagy az összes mintákra
együttesen adhatók be.

Felhivatnak tehát pályázni szándékozók, hogy a vállalati összeg 5%-ának
megfelelő bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat a város polgármesterénél legké-
sőbb 1901. évi július hó 30-ának déli 12 órájáig nyujtsák be, vagy a
kellő bánatpénzzel ellátva a szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

Az általános és részletes vállalkozási feltételek, költségvetés, tervek és
műszaki leírás naponként reggel 8—12 óráig a városi mérnöki hivatalban (Király-
utca 2. sz. em.) megtekinthetők.

Pécsett, 1901. évi július hó 5-én tartott t.ülésből.

Pécs város tanácsa.